

II KONFERENCJA

ARCHITEKTURA INFORMACJI
JAKO DYSCYPLINA AKADEMICKA

Program konferencji
AIDA2 2020 4-5 czerwca 2020

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie |
Instytut Nauk o Informacji
4-5 czerwca 2020 r.

Pierwszy dzień, 4 czerwca (czwartek)

- 10.00 **Rozpoczęcie konferencji,
przywitanie przez prof. Michała Rogoża,
Dyrektora Instytutu Nauk o Informacji**
-
- 10.15–11.15 Eric Reiss
Cooking up effective shared references
-
- 11.15–11.30 Pytania, dyskusja
-
- 11.30–12.00 Katarzyna Materska
**„Exploratory search” – kłopoty architekta informacji
z terminologią**

Środowiska informacyjne (współ)projektowane przez architektów informacji pełnią ważną funkcję wyszukiwawczą (docierania do informacji). Na przykładzie anglojęzycznej literatury autorka dokonuje charakterystyki aktywności użytkownika określanych jako „exploratory search”, w powiązaniu z zadaniami poznawczymi użytkowników. Celem wystąpienia jest wyjaśnienie i uporządkowanie terminologii polskiej związanej z eksploracyjnymi praktykami i doświadczeniami użytkowników. Analiza polskiej literatury w obszarze nauki o informacji XXI wieku jest dowodem sporego zamieszania terminologicznego (wskazane zostaną konkretne przykłady). Zdaniem autorki potrzeba porządku, ścisłości i konsekwencji terminologicznej jest szczególnie potrzebna w warunkach dynamicznie kształtującego się rozwoju architektury informacji (AI) w Polsce, zwłaszcza jako dyscypliny akademickiej. Poczynione ustalenia mają być istotnym wkładem do teorii i metodologii polskiej szkoły AI. Autorka liczy na konstruktywną dyskusję profesjonalistów informacji, zainicjowaną prezentowanymi propozycjami.

12.00–12.30 Wiesława Osińska

O wspólnej przestrzeni wizualizacji i architektury informacji

Przekaz informacyjny, obecnie dominujący w sieci w dużym stopniu wykorzystuje rozliczne obrazy. Mogą to być zdjęcia dokumentujące treść, rysunki i szkice autora albo wizualizacje odpowiednich danych faktograficznych. Architektura informacji zatem, jako dziedzina zajmująca się projektowaniem szeroko pojętych struktur informacyjnych ma uwzględniać moduły spełniające rolę bodźców wizualnych. Z drugiej strony, wizualizacje złożone, szczególnie te interaktywne korzystają ze sprawdzonych zasad architektury informacji. Autorka rozważa o wzajemnym przenikaniu i korzyści architektury i wizualizacji informacji na różnych poziomach użytkowania oraz sygnalizuje o potrzebie nowego podejścia w projektowaniu struktur informacyjnych.

12.30–12.45 Pytania, dyskusja

12.45–13.15 **Prezentacja Sponsora: firma Aleph**

13.15–13.30 Przerwa na kawę

13.30–14.00 Stanisław Skórka

Koncepcja interdyscyplinarnego obszaru badań architektury informacji

Celem wystąpienia jest przedstawienie zarysu pola badawczego architektury informacji. Posiadanie własnego przedmiotu i celu badań jest, zdaniem Jerzego Ratajewskiego (2002, s. 10) jednym z kryteriów warunkujących funkcjonowanie dyscypliny naukowej. Wśród metod zastosowanych do zbadania problemów znalazły się: analiza literatury przedmiotu, metoda jakościowa, studium przypadków i analiza porównawcza.

Omówienie wyników: wątek architektury informacji jako dyscypliny naukowej lub obszaru badań był m.in. podejmowany przez następujących autorów: Brian A. de Hubert-Miller

(2006), Nathaniel Davis (2010; 2018), Martyn Dade-Robertson (2011), Marcia Bates (2007), D. Grant Campbell (2006; 2007), Andrea Resmini i Luca Rosati (2011), Barbara Sosińska-Kalata (2017). Problemy badawcze architektury informacji (A.i.) mają charakter interdyscyplinarny, można podzielić je na dwie ogólne kategorie: 1. zagadnienia związane ze środowiskiem informacyjnymi w kontekście projektowania i ewaluacji ich elementów składowych, 2. zagadnienia dotyczące użytkowników znajdujących się w takim środowisku, ich zachowaniami informacyjnymi, potrzebami, interakcjami i doświadczeniami. Przykładowo przedmiotem badań z gr. 1. mogą być ekosystemy informacji, szczególnie ich: kontekst, organizacja informacji, struktura, nawigacja, systemy etykietowania i wyszukiwania – zostaną one omówione podczas wystąpienia. W podsumowaniu zauważono, iż w obszar zainteresowań badawczych A.i. związany jest informacją w każdej postaci rozważaną z punktu widzenia jej projektowania, komunikowania oraz ewaluacji.

14.00–14.30 **Wystąpienie Sponsora: Firma BonaSoft**

14.30–15.00 Anita Has-Tokarz | Renata Malesa
„Tworzenie struktur informacyjnych...” czy „budynki, w których przechowywane są dane...”? – o postrzeganiu architektury informacji przez studentów (w świetle badań ankietowych)

Przedmiotem wystąpienia będzie prezentacja wyników badań ankietowych, przeprowadzonych wśród studentów trzech wydziałów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (próba ponad 200 osób). Celem badań było określenie stopnia rozpoznawalności architektury informacji jako kierunku kształcenia, wiedzy na temat specyfiki jej przedmiotu, świadomości roli i znaczenia AI w świecie zdominowanym przez technologie, a także perspektyw, umiejętności i możliwości zawodowych, jakie daje kształcenie w zakresie dyscypliny. Badania obejmują także analizę porównawczą dotyczącą ewentualnych różnic w postrzeganiu AI przez studentów tego kierunku oraz osób studiujących na innych kierunkach z obszaru nauk humani-

stycznych i społecznych (produkcja medialna, dziennikarstwo i komunikacja społeczna, germanistyka, hispanistyka), a także studentów kierunków ścisłych (informatyka, matematyka).

15.00–15.15 Pytania, dyskusja

Zakończenie pierwszego dnia obrad

10.00–10.30 Katarzyna Tadaszak

Klient idealny – analiza przypadku

Wszyscy o nim słyszeliśmy, ale nigdy dotąd nie spotkaliśmy w naturze - klient idealny, który przedstawia nam cel projektu nie definiując środków przekazu. Pragniemy pokazać, jak wygląda praca architekta przyzwyczajonego do klienta - „wiem jak to ma wyglądać”, kiedy przychodzi zmierzyć się z „wiem jaki jest cel”. Wykonamy analizę rzeczywistego przypadku, który był dla Nas zaskoczeniem w codziennej rutynie. Pracując głównie z klientami instytucjonalnymi i małymi przedsiębiorstwami, nasz zespół przywykł do mierzenia się z projektami, w których cel jest rozmyty, a nawet przesłonięty przez oczekiwania co do warstwy wizualnej. Miłą, ale i stresującą odmianą, była praca z osobą, która wie jaki cel chce osiągnąć i otwarcie przyznaje, że nie wie, jak to zrobić. Jedynym ograniczeniem była dla Nas praca w środowisku multiportalu internetowego o wstępnie zdefiniowanej szacie graficznej. Układ podstron może tu podlegać modyfikacjom, ale jasno sprecyzowana jest paleta barw, układ nagłówka i wygląd bloków treści. Praca w projekcie przypomina budowanie z klocków lego, mamy komponenty, z których możemy korzystać, ale skupiamy się jedynie na klarownym i angażującym użytkownika przekazaniu informacji. W prezentacji pokażemy naszą ścieżkę projektową, sposoby na to, jak można wykorzystać gotowe elementy serwisu internetowego w pracy z klientem i badaniach użyteczności. Pokażemy nasze starania – sukcesy i błędy – na drodze do zbudowania skutecznej architektury informacji, która będzie służyła wyznaczonym przez Klienta celom.

10.30–11.00 Anna Matysek

Narzędzia projektanta produktów cyfrowych

Nieodzownym elementem przygotowania produktów cyfrowych jest zastosowanie programów komputerowych. Dostępnych jest wiele narzędzi dedykowanych osobom zajmującym się projektowaniem architektury informacji, interakcji (IxD) i interfejsów (UI) czy prowadzących badania wrażeń użytkowników (UX). W referacie dokonam przeglądu płatnych i bezpłatnych narzędzi potrzebnych na różnych etapach projektowania produktów cyfrowych: prowadzenia badań użytkowników, projektowania wizualnego, tworzenia szkieletów i map stron, prototypowania, wymiany plików, czy samego zarządzania projektami. Porównam ich funkcje oraz korzystając z metody desk research podejmę próbę ukazania, które z nich są najpopularniejsze wśród projektantów produktów cyfrowych.

11.00–11.15 Pytania dyskusja

11.15–11.45 **Wystąpienie Sponsora: Firma MOL**

11.45–12.15 Magdalena Cyrklaff-Gorczyca

Techniki projekcyjne w projektowaniu na użytkownika na przykładzie badania Portalu Informacyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Głównym celem badań jest porównanie wyników wykorzystania wybranych technik projekcyjnych w trakcie spotkań warsztatowych realizowanych w ramach projektowania zorientowanego na użytkownika. Jako techniki projekcyjne wykorzystane zostaną sortowanie kart oraz ocena papierowych prototypów. Porównywane będą wyniki sesji warsztatowych ze zmiennymi sposobami organizacji pracy uczestników. Zmiany będą dotyczyły pracy uczestników w trybie indywidualnym lub zespołowym. Badania mają odpowiedzieć na pytanie, czy oraz w jaki sposób organizacja spotkań warsztatowych, wpływa na wyniki realizowanych badań. Będą one realizowane w trakcie prac związanych z projektowaniem Portalu Informacyjnego UMK w Toruniu.

12.15–12.30 Przerwa na kawę

12.30–13.00 Kamil Stępień

Książka sieciowa jako nowe narzędzie dydaktyczne

Celem wystąpienia jest przedstawienie praktycznego zastosowania książki sieciowej w procesie dydaktycznym na zajęciach akademickich dla studentów kierunku Architektura Informacji. Autor porządkuje i przedstawia pojęcia związane z problematyką projektowania, transferu oraz dystrybuowania zasobów cyfrowych dla wspólnie tworzonej książki sieciowej. Przedstawione zostały narzędzia do grupowej edycji treści, w tym rozwiązania społecznościowe i oparte o platformy e-learningowe. Dodatkowo zaprezentowano dwa rozwojowe projekty studenckie, stworzone w ramach zajęć z przedmiotu „Organizacja i zarządzanie informacją”.

13.00–13.30 Katarzyna Bartosiak, Kamil Banaszewski,

Architektura informacji a strony WWW bibliotek uczelnianych

W wystąpieniu zaprezentowane zostaną wyniki badań związanych z architekturą informacji stron internetowych. Celem badania było sprawdzenie, czy podstawowe założenia AI są realizowane na stronach bibliotek uczelnianych. Kwerendzie poddano witryny biblioteczne wszystkich dwudziestu uczelni biorących udział w zeszłorocznym konkursie „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Portale tych bibliotek sprawdzone zostały pod kątem organizacji treści (schemat, struktura), etykietowania, nawigacji i wyszukiwania; w badaniu uwzględniono także kwestie: zawartości merytorycznej i grafiki witryn oraz ich spójności z wizualną identyfikacją portali macierzystych uczelni.

13.30–14.00 Hanna Gaweł

Architektura informacji serwisów informujących o jakości powietrza w Polsce

Referat przybliży problematykę elementów architektury informacji zastosowanej w ramach popularnych serwisów dedykowa- 9 -

nych informacji o jakości powietrza w Polsce (Airly, Powietrze GIOS, aqicn.org, Plume Labs Air Quality Map, Breezometer, European Air Quality Index). Autorka analizuje układ map i występowanie narzędzi filtrujących wyniki zastosowanych wobec poszczególnych stref informacji o jakości powietrza na poszczególnych obszarach kraju oraz bada ich zróżnicowanie w obrębie poszczególnych platform. We wnioskach próbuje udzielić odpowiedzi na pytanie o unifikację nazewnictwa takich elementów i strukturę ich występowania (grupowanie w ramach serwisu) oraz ich wpływ na przejrzystość komunikatów dotyczących informacji o jakości powietrza. Otrzymane rezultaty porównuje z międzynarodowymi wytycznymi znanymi jako WHO Air Quality Guidelines, EU Ambient Air Quality Directives (AAQDs) oraz wytycznymi Eionet (European Environment Information and Observation Network).

14.00–14.30 Arina Ablozhkina

Rozwój mechanizmów selekcji stron internetowych w warunkach przeciążenia informacyjnego

Szybkość rozwoju nowoczesnych technologii, a także ilość niekontrolowanych informacji tworzonych codziennie w Internecie, doprowadziły do nadmiaru informacji. Osoba stojąca w obliczu krytycznej ilości danych nie jest w stanie dostosować się do przeciążenia informacją. W tej sytuacji głównym problemem jest możliwość selekcji stron i szybkiego uzyskania niezbędnych informacji przy istniejących granicach postrzegania informacji przez ludzkie możliwości. Celem badań jest ocena ilości informacji w Internecie i szybkości generowania nowych danych. Ponadto konieczny jest przegląd zachowań ludzi w Internecie i istniejących metod filtrowania informacji. Na podstawie wyników dokonuje się analizy uzyskanych danych w celu znalezienia rozwiązań.

14.30–15.00 Pytania, dyskusja

Zakończenie konferencji

II KONFERENCJA

2

ARCHITEKTURA INFORMACJI
JAKO DYSCYPLINA AKADEMICKA

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie |

Instytut Nauk o Informacji

4-5 czerwca 2020 r.

SPONSORZY

